

Brüssel, 9. september 2025
(OR. en)

12653/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0256 (APP)

GAF 25
FIN 1056
ECOFIN 1145
CADREFIN 184

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 461 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega laiendatakse määruse (EL) .../2028 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest perioodil 2027–2034 (programm „Perikles V”)) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 461 final.

Lisatud: COM(2025) 461 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.9.2025
COM(2025) 461 final

2025/0256 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega laiendatakse määruse (EL) .../2028 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest perioodil 2027–2034 (programm „Perikles V“)) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepanekus on aktide kohaldamise alguskuupäevana ette nähtud 1. jaanuar 2028 ja see on koostatud 27 liikmesriigist koosneva liidu jaoks.

Programm „Perikles“ on vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest. Programm loodi nõukogu 17. detsembri 2001. aasta otsusega 2001/923/EÜ ja seda laiendati ELi liikmesriikidele, kes ei olnud veel eurot ühisrahana kasutusele võtnud, nõukogu 17. detsembri 2001. aasta otsusega 2001/924/EÜ. Hilisemate muudatustega, mis tehti kõnealustesse alusaktidesse nõukogu otsustega 2006/75/EÜ, 2006/76/EÜ, 2006/849/EÜ ja 2006/850/EÜ, nõukogu määrustega (EL) nr 331/2014 ja (EL) 2015/768¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/840,² on programmi kestust pikendatud kuni 31. detsembrini 2027.

ELi toimimise lepingu artiklil 133 põhinevas ettepanekus () paneb komisjon ette jätkata programmi „Perikles“ 2027. aastale järgneva mitmeaastase finantsraamistiku alusel.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 139 on sätestatud, et artiklis 133 osutatud euro kasutamisega seotud meetmed ei ole kohaldatavad liikmesriikide suhtes, mille suhtes on kehtestatud erand.

Teabe ja töötajate vahetus ning abi- ja koolitusmeetmed, mida programmi „Perikles“ alusel rakendatakse, peaksid siiski olema ühtsed kogu liidus ning seepärast tuleks võtta meetmeid, et tagada samaväärne euro kaitse tase ka neis liikmesriikides, kus euro ei ole ametlikult kehtiv vääring. Euroalasse mittekuuluvate liikmesriikide aktiivne roll programmis „Perikles“ on asjakohane ja oluline. Mitmel sellisel liikmesriigil nagu Rumeenia ja Bulgaaria on oluline roll Kagu-Euroopa ekspertide kaasamises, et tugevdada euro kaitset võltsimise eest selles piirkonnas.

Käesoleva ettepanekuga tuleks laiendada programmi „Perikles“ neile Euroopa Liidu liikmesriikidele, kes ei ole veel eurot ühisrahana kasutusele võtnud.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euro kaitset võltsimise eest käsitlevate liidu õigusnormide suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 133. Selles artiklis on sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist Euroopa Keskpangaga vajalikud meetmed euro kasutamiseks ühisrahana. Seda sätet kohaldatakse üksnes nende liikmesriikide suhtes, kes on euro ühisrahana kasutusele võtnud.

Käesolev ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 352, mis on õiguslik alus programmi „Perikles“ kohaldamise laiendamiseks liikmesriikidele, kes ei ole eurot ühisrahana kasutusele võtnud.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

¹ Nõukogu 11. mai 2015. aasta määrus (EL) 2015/768, millega laiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 331/2014 kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele ([EÜT L121, 14.5.2015, lk 1](#)).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/840, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm „Perikles IV“) (ELT L 103, 5.4.2014, lk 1). Selle määrusega tunnistati kehtetuks määrus (EL) nr 331/2014.

Käesolev ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Euroopa ühisraha kaitse on avaliku hüvena selge riikidevahelise mõõtmega ning seega ulatub euro kaitsmine kaugemale üksikute ja euroalasse kuuluvate ELi liikmesriikide huvidest ja vastustuselast. Arvestades euro piiriülest ringlust ja euro võltsimisega (tootmise ja levitamisega) tihedalt seotud rahvusvahelist organiseeritud kuritegevust, tuleb riigisiseseid kaitseraamistikke ELi algatuse abil täiendada, et tagada ühtne, nii siseriiklik kui ka rahvusvaheline koostöö ning tulla toime võimalike uute riikideüleste riskidega.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud määrus on taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalik, sobiv ja asjakohane. Määruse abil on kavas tõhustada koostööd liikmesriikide vahel ning komisjoni ja liikmesriikide vahel, piiramata liikmesriikide suutlikkust eurot võltsimise eest kaitsta. Liidu tasandi meetmed on õigustatud, sest on ilmne, et nendega aidatakse liikmesriikidel ühiselt eurot kaitsta ja ergutatakse kasutama ühiseid liidu struktuure, et suurendada koostööd ja teabevahetust pädevate asutuste vahel.

- **Vahendi valik**

Määrus on asjakohane õiguslik vahend, millega saab määrata kindlaks raamistiku euro kaitsmiseks võltsimise eest. See on kooskõlas nõukogu 21. septembri 2021. aasta määrusega (EL) 2021/1696, millega laiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/840 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest ajavahemikul 2021–2027 (programm „Perikles IV“)) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon viis määruse (EL) .../20xx (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest 2027. aastale järgneval perioodil (programm „Perikles V“)) ettevalmistamise raames läbi eelhindamise (. Selle eelhindamise raames kogutud ja esitatud tõendid on otseselt ülekantavad käesolevale ettepanekule.

Sidusrühmadega konsulteeriti euro võltsimise eest kaitsmise teemal osana avalikust konsultatsioonist, mis käsitles ELi vahendeid julgeoleku valdkonnas.

- **Põhiõigused**

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud ELi väärtuste ja ELi põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) sätestatud õigustega ning see austab kõnealuseid väärtusi ja põhiõigusi, kuna kavandatud ettepaneku eesmärgid on seotud põhiõiguste edendamise ja harta kohaldamisega. Näiteks edendatakse ettepanekuga ettevõtlusvabadust nii, et tagatakse liidu ühisraha turvaline kasutamine maksevahendina.

4. MÕJU EELARVELE

Finantsselgituses, mis on lisatud käesolevale nõukogu määruse ettepanekule, on kirjeldatud mõju eelarvele ning määratud kindlaks personali- ja haldusressursside vajadus. See finantsselgitus, milles käsitletakse mõju eelarvele, on identne (välja arvatud õiguslik alus) finantsselgitusega, mis on lisatud ettepanekule, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) .../20xx, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest 2027. aastale järgneval perioodil (programm „Perikles V“).

5. MUU TEAVE

- Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Ei kohaldata

- Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)

Ei kohaldata

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega laiendatakse määruse (EL) .../2028 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest perioodil 2027–2034 (programm „Perikles V“)) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 352,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,³
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../2028, millega luuakse programm „Perikles V“,⁴ on ette nähtud, et seda kohaldatakse liikmesriikides kooskõlas aluslepingutega. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 139 on sätestatud, et artikli 133 kohaseid euro kasutamise seotud meetmeid ei kohaldata liikmesriikidele, mille suhtes on kehtestatud erand.
- (2) Teabe ja töötajate vahetus ning abi- ja koolitusmeetmed, mida programmi „Perikles V“ alusel rakendatakse, peaksid siiski olema ühtsed kogu liidus. Seepärast tuleks võtta meetmeid, et tagada samaväärne euro kaitse tase ka neis liikmesriikides, kus euro ei ole ametlikult kehtiv vääring.
- (3) Määruse (EL) ... kohaldamisala tuleks seega laiendada muudele liikmesriikidele kui euroalasse kuuluvad liikmesriigid, mis on määratletud nõukogu määruse (EÜ) nr 974/98⁵ artikli 1 punktis a,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) .../2028 kohaldamisala laiendatakse muudele liikmesriikidele kui euroalasse kuuluvad liikmesriigid, mis on määratletud nõukogu määruse (EÜ) nr 974/1998 artikli 1 punktis a.

Muude kui euroalasse kuuluvate liikmesriikide üksuseid käsitatakse rahastamiskõlblikena, kui need on liikmesriikide pädevad asutused määruse (EL) .../... artikli 8 lõike 8 tähenduses.

³ ELT C..., lk.

⁴ COM(2025)462 [palun lisada täielik pealkiri ja avaldamisviide].

⁵ Nõukogu 3. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta ([EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1998/974/oj>, [EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1](#)).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2028.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*